

Klankbordmeeting 12/11/2020

Datum meeting:	12/11/2020	Locatie werkgroep:	Online
Documentnaam:	Verslag_klankbordmeeting_12112020		
Verslag geschreven door:	Lieselot Watty	Datum:	10/12/2020

Aanwezigen

<u>Voornaam:</u>	<u>Last name:</u>	<u>Bedrijf:</u>	<u>Functie:</u>
Bart	Hautekeur	EXECUJET MRO SERVICES BELGIUM NV	Regional Vice President Europe
Erik	Blaauwbroek	SAMCO Aircraft Maintenance	Head of Continuing Airworthiness
Wim	Blinkhof	am&ts	directeur
Luc	Stultjens	Agoria-FLAG	Business Group Leader
Oscar	van Iersel	ROC Tilburg	BPV coordinator
Luc	Stultjens	Agoria-FLAG	Business Group Leader
Mathieu	De Meyer	Vives	Projectmedewerker
Roland	Defever	VLOC	Gedelegeerd bestuurder
Jan	Roosen	Belgian Air Force	Technologistiek manager
ivan	becuwe	VIVES Luchtvaart	Opleidingshoofd
Geert	Catrysse	PPW	Docent
Stephane	Landtmeters	Petrus en Paulus West Oostende	Leerkracht Realisaties Vliegtuigtechnieken
Joke	Van Vooren	VIVES	Wetenschappelijk onderzoeker

Agenda

1. Opening en voorstelling agenda
2. Presentatie Educavia + plan van aanpak meeting
3. Brainstorm sessies
  - a. Imago Luchtvaart
  - b. Arbeidsmarkt en corona
  - c. Instroom onderwijs

1. Opening en voorstelling agenda

Openingswoord door Lieselot Watty, verantwoordelijke werk pakketten Promotie en Communicatie.

2. Presentatie Educavia + plan van aanpak

Zie presentatie op backoffice.

3. Brainstorm sessie

a. Imago luchtvaart

Probleem 1 : Vervuiling/vergroenen

Volgens verschillende deelnemers, heeft de luchtvaartsector in zijn totaliteit vaak bij het brede publiek nog het imago van een heel vervuilende sector te zijn.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze misopvatting (vooral bij jongeren) ontkracht word?

- Info van Airbus etc doorgeven naar Belgische partners zodat men op de hoogte is van de 'groene' initiatieven
- verzamelen artikels en info, bundelen in artikel, distributielijst opstellen of enkel via officiële pers/media
- Lobby werk van FLAG richting de media, door het doorgeven van artikels over de innovatie binnen de luchtvaart

Probleem 2: Negatief beeld i.v.m. steunmaatregelen door Coronacrisis.

De indruk leeft dat veel mensen buiten de luchtvaart in het algemeen de steunmaatregelen niet noodzakelijk vinden. Dit komt hoofdzakelijk door een verkeerde perceptie van de sector.

Hoe kunnen we voorkomen dat hier door de bredere bevolking nog zo over word gedacht?

- Gebruik van social media om te communiceren over de positieve acties die de luchtvaart uitvoert. In de kijker zetten via publicaties (nut verspreiding vaccin, beschermingsmateriaal, transport patiënten, repatriëring, etc), maatschappelijke bijdrage luchtvaart

Probleem 3: Verloning en waardering.

Spanningsveld bij de jeugd op vlak van diploma en erkenning. Technici verdwijnen naar andere sectoren.

Cashproblemen in de sector door corona laten momenteel zeker geen loonsverbetering toe, was voor de corona ook al een probleem door beperkte financiële marges binnen de sector.

Probleem 4: Twijfel bij studenten.

De input uit het onderwijs is dat bij veel studenten de twijfel toeslaat en weinig toekomst visie is bij hen. Het valt op dat door de crisis innovatie wat op de achtergrond beland. Innovatie is echter een grote motivator waarom jongeren voor luchtvaart gekozen hebben.

Hoe vermijden we een grote uitstroom aan ongemotiveerde studenten?

- De studenten motiveren met activiteiten over volgende onderwerpen: Elektrisch vliegen, waterstof, air-mobility, drones,... (zoals het gastcollege over elektrisch vliegen van 1/12/2020)
- Grote spelers kunnen communiceren over toekomst visie naar de studenten. Gastspreker uitnodigen, webinars delen onder de studenten waarop ze zich kunnen inschrijven, interessante artikels delen...
- Drones, elektrisch vliegen en waterstof kunnen bij uitstek technieken zijn waardoor studenten wel weer positief naar luchtvaarttechniek kunnen gaan kijken en wat maatschappelijk gedragen wordt.

b. Arbeidsmarkt en corona

Probleem 1: Impact corona

Op militair niveau blijft de impact van corona heel beperkt maar in de burgerluchtvaart is de impact goed voelbaar. Zowel technische werkloosheid als herstructureringen binnen de grotere bedrijven blijven niet uit. Ondanks lichte groei binnen de cargo activiteit zijn reeds heel wat mensen hun job kwijt. Binnen de MRO-sector is dit niet alleen een kwantitatief verlies maar ook een kwalitatief verlies. Zo verschuiven heel wat techniekers naar andere sectoren en er is niet met zekerheid te zeggen dat deze na de crisis nog zullen terugkeren. Daarnaast wordt nog het effect van de vergrijzing binnen de sector verwacht in de komende jaren.

Ook naar uitstroom vanuit het onderwijs stoten we op een probleem. De net afgestudeerden zullen uitstromen naar andere sectoren wegens een gebrek aan vraag naar nieuwe werknemers. Wanneer de sector terug opstart zal dit voor grote tekorten zorgen.

Hoe kunnen we voorkomen dat na de Coronacrisis de sector met een groot gebrek aan techniekers kampt?

- Inspelen op de verwachte tendens. Bedrijven bewust maken hiervan.
- Dus de luchtvaart milieutechnisch interessant maken voor onze studenten.

Probleem 2: Bezorgdheid bij studenten over stage

Door coronamaatregelen zijn vorig schooljaar heel wat stages niet kunnen doorgaan. Hierdoor schuiven heel wat stages op naar dit schooljaar. Er is echter weinig vraag naar stagiairs binnen de MRO-sector op dit moment. Dit een bezorgdheid die zowel het onderwijs in het algemeen als de studenten dragen. Er is reeds onderling binnen het onderwijs afgesproken de stageperiodes te spreiden.

Hoe zorgen we ervoor dat elke student de kans krijgt van het werkveld te proeven a.d.h.v. stage?

- Er is een mogelijkheid binnen de luchtmacht om heel wat stageplaatsen op te vangen.
- Agoria kan een ondersteunende rol opnemen bij het zoeken van stageplaatsen.
- Nog meer kijken voor een spreiding van de stageperiodes tussen de onderwijsinstellingen.

c. Instroom in het onderwijs

Probleem 1: verwachte uitstroom tijdens opleiding

Zeker voor het hoger onderwijs is elk jaar een brede instroom in de opleiding. Na het eerste academiejaar vallen hier vaak studenten uit. De vrees is hier dat dit jaar de uitval groter zal zijn dan normaal. Dit door onder meer door een gebrek aan praktijk en weinig toekomstperspectief. Ouders spelen hier ook een belangrijke rol.

Hoe kunnen voorkomen dat veel studenten uitvallen uit de opleidingen luchtvaart.

- Ouders en leerlingen binnen secundair informeren over de evolutie van de crisis en de toekomst visie van verschillende grote spelers.
- Een creatief alternatief aanbieden voor de praktijk ervaring die gemist wordt?
- Communiceren over de mogelijkheden binnen de luchtmacht met verschillende diploma's. Instroommogelijkheden kenbaar maken.
- Testimonials (online of live) in de klas. Zien en doen is belangrijk!
- Proberen focussen op de positieve verhalen binnen de luchtvaart, misschien is hier een rol weggelegd voor de Educavia socials.
- Vergroening van de luchtvaart goed in beeld brengen.

Probleem 3: inpak op de instroom volgend jaar

Algemeen is te merken aan de instroom dit jaar in Oostende dat de inspanningen die defensie en Educavia genomen hebben effect hebben gehad. Heel wat nieuwe studenten Vliegtuigtechniek zijn nu al zeker dat ze na hun studies zullen instromen bij de luchtmacht. Het is dus duidelijk dat de inspanningen die Defensie levert om technische profielen te promoten op de hele sector een positieve invloed heeft.

Hoe zorgen we er voor dat ook voor volgende jaren de instroom in het secundair en hoger onderwijs stabiel blijft?

- Het bekender maken van het beroep vliegtuigtechnicus a.d.v. programma's zoals een echte job,... Er voor zorgen dat het bredere publiek een correct beeld krijgt van de sector.
- Meer nationale pers betrekken bij grote events zoals Aerojobs. Hiervoor ook de handen in elkaar slaan.

Onderwerp: digitaal onderwijs

Door de coronacrisis is digitaal onderwijs ondertussen een alom gekend begrip. Binnen het onderwijs word hier ondertussen gretig gebruik van gemaakt. Binnen de MRO-sector worden online opleidingen reeds enige tijd georganiseerd in het kader van 'recurrent trainingen'. De input tijdens de klankbord meeting was hier vooral dat er moet een evenwicht gezocht worden. Niet elke training is nuttig om in een leslokaal te geven, andere zijn dan weer noodzakelijk. Er is ook een verschil tussen een online module en een live les die online gegeven word. Ook hier moet de afweging gemaakt worden voor welke training, welke de ideale vorm van doceren is.